

ning, det er tværtimod det Modsatte, det er tværtimod saaledes, at Spørgsmaalet i en væsentlig Grad dreier sig om, hvorvidt den Vedkommende virkelig kan siges efter hele Forholdets Betsaffenhed at have udøvet en eller anden Gjerning, og virkelig har villet udøve denne Gjerning. I dette Tilfælde er det altsaa Spørgsmaalet, hvorvidt der, for at bruge et juridisk Udtryk, har været animus injuriandi til Stede, med andre Ord, om den Vedkommende har villet injuriere dem, og om han virkelig ogsaa har gjort det. Nu er der for mit Vedkommende intet Spørgsmaal derom, og jeg siger derfor ogsaa, at af den Grund, at Vedkommende ikke kan drages til Ansvar, skal man ikke negte Sagsanlæg. Ja, jeg vil sige, at dette saare vilde være en Grund til at tillade Sagsanlæg, thi i saa Tilfælde vilde han jo faae en eklatant Oppreisning. Det vilde være en eklatant Oppreisning for ham, naar Domstolene maatte sige, at der ikke var Grund til at anlægge Sag, fordi han Intet havde begaaet, for hvilket han kunde dømmes. Men det er efter min Overbevisning Sagen, at den Vedkommende absolut vil kunne dømmes for denne Udtalelse. Hvorvidt der er undskyldende Omstændigheder til Stede, skal jeg strax komme til.

Jeg vender mig nu til det andet Tilfælde, som er omtalt, til Folkethingsmanden for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm), som har rettet en Udtalelse mod Stomagemester Heegaard. Der indrømmede den ærede Ordfører, at Udtalelserne virkelig vare rettede direkte mod Heegaard, og det kan der jo heller ikke godt være Tvivl om. Denne Mand skulde altsaa være rette Sagsøger. Men jeg kan ikke følge den ærede Ordfører, naar han udtaler sig om den reelle Betsaffenhed af disse Udtalelser, og giver det Udseende af, at det, der forelaa, var egentlig kun Noget, som var nødvendigt til Oplysning af den Sag, der var under Forhandling, eller at de Udtalelser, der kom frem, egentlig alene kunde siges at være refererende, at være Udtalelser om, at der forelaa saadanne og saadanne Omstændigheder, nemlig at en Mand havde beskyldt Heegaard for Noget, og at derom var der en Sag for Retten. Nei, saaledes foreligger Tilfældet aldeles ikke. Det, der foreligger, er ganske simpelt en Udtalelse, hvorved Taleren ligesom retter den bestemteste Bestyldning mod Vedkommende for at have brudt sit Versord. Han sagde uden at omtale det Allermindste om, at det er Noget, han refererer: „Nu skulde man dog tro, at en Arbejdsgivers Versord havde Noget at betyde for Manden selv og Andre, men det

viste sig, at Maaneden efter brød denne Mand sit Versord og nedsatte den Løn, han var gaaet ind paa at betale“. Det udtalte han som noget Faktisk, at Manden har brudt sit Versord, og det gjentager han under andre Former paa forskjellige andre Steder. Om der nu end kan paavises et enkelt Sted, hvor den Vedkommende udtaler, at det er Noget, som nu vil blive afgjort ved Domstolene, eller at det er Noget, som denne Mand har udtalt, ja har dette i og for sig aldeles ingen Betydning. Hvis jeg paa en eller anden Maade kunde injuriere En eller Anden ved at bruge en saadan Form, som at jeg har hørt Noget, eller at det er Noget, som nu er Gjenstand for Sagsanlæg ved en Domstol, og kunde dertil føie en bestemt Udtalelse om, at Vedkommende havde gjort det, vilde jeg aldrig være bunden paa nogen Maade. Hvad vilde de Herrer sige, om jeg, fordi der var Sagsanlæg mod en Mand for Tyveri, vilde mene, at jeg skulde have Lov til at staa op og sige, at denne Mand er en Tyv, saalænge det ikke er bevist? Nei, det kan jeg ikke. Og det er der ikke Tvivl om, at disse Ytringer, som der her er Tale om — saavidt jeg da paa nogen Maade formaar at skjønne — ere fornærmelige, og at den, der har brugt dem, maa kunne dømmes for dem, naar han ikke kan bevise, hvad han har sagt. Jeg kjender ikke Historien og har ikke nogen Mening om, hvorvidt det, der er sagt, er rigtigt. Men jeg har den Mening, at naar en Mand siger noget Saadant, skal han som Mand staa ved sit Ord, og saa skulle vi Andre ogsaa give ham Tilladelse til at staa ved sit Ord.

Naar der nu spørges om, hvorvidt der er nogle undskyldende eller andre Omstændigheder tilstede, som kunde bevirke, at vi ikke gif ind paa at lade vedkommende Medlemmer staa til Rette for, hvad de have sagt, saa udtaler Udvalgets Flertal sig saaledes, at det ser ud, som om man mener — i det Mindste kan jeg ikke forstaa det anderledes —, at vedkommende Stomagemester Heegaard vil faae Oppreisning derved, at der i den Sag, som er anlagt af ham imod en anden Mand, kunde falde Dom. Men det er jo i allerhøjeste Grad en Misforstaaelse. Hvorledes kan en Mand faae Oppreisning over mig, fordi han faaer Oppreisning over en anden. En Mand kan ikke faae Oppreisning over mig, naar han ikke faar den ligesom over mig selv. Men dernæst kommer der en anden Ting. Der er en afgjørende Forskjel paa, om En eller Anden har udtalt i en eller anden mindre Kreds en eller anden Bestyldning, og saa om han